

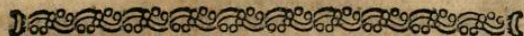
eo quod in manifesto est, dum in occulto suspicantur plerumque quod non est. Vos in isto quem oculis non videtis, & fide conspiciatis, nec habetis verum quod reprehendatis, nec eum metuitis ne de falso forsitan offendatis. Si ergo magnum amorem conjugibus deberetis, eum propter quem conjuges habere noluistis, quantum amare debetis? Toto vobis figatur in corde, qui pro vobis est fixus in cruce: totum teneat in animo vestro, quidquid noluistis occupari connubio. Parum vobis amare non licet, propter quem non amastis & quod liceret. Sic amantibus mitem & humilem corde nullam vobis superbiam pertimesco.

CAP. LVI.
Conclusio
operis.

57. PRO modulo itaque nostro & de sanctitate qua Sanctimoniales propriè dicimini, & de humilitate qua conservatur quidquid magnum dicimini, satis locuti sumus. Digniùs autem illi tres pueri, quibus refrigerium in igne præbebat, quem corde ferventissimo diligebant, vos de hoc opusculo nostro, verborum quidem número longè brevius, sed pondere auctoritatis multò grandius, in Hymno, quo ab eis Deus honoratur, admoneant. Nam sanctitati humilitatem in Dei laudatoribus conjungentes, apertissimè docuerunt, ut tanto quisque caveat ne superbià decipiatur, quanto sanctiùs aliquid profitetur. Proinde vos quoque laudate eum, qui vobis præstat, ut in ardore medio sæculi hujus, quamvis conjugio non copulemini, non tamen uramini; & orantes etiam pro nobis: *Benedicite, sancti & humiles corde Dominum, hymnum dicite & superexaltate eum in sæcula.*

Dan. 3. 87.

AD-

ADMONITIO
IN OPUSCULUM
DE BONO VIDUITATIS.

DESIDERIUS Erasmus nititur adimere hoc Opusculum Augustino, & adversario ipsius Juliano dare. Quæ affert in Juliani gratiam argumenta, piget refellere. Contra Augustinum nihil ferè obtendit nisi dictionis facilitatem: sed hæc ipsa facilitas dictionis clamitat Opus esse Augustini. Jacobus Pamelius in Notis ad Tertulliani librum contra Hermogenem cap. 1. n. 7. id Operis citans hisce verbis, Auctor Opusculi de Bono Viduitatis inter lucubrations D. Augustini; significat putare se illud minimè ab Augustino confectum. Pro qua opinione Lindanus in Panoplia lib. 4. cap. 98. argumentum existimat non leve sibi suppetere ex Concilio carthaginensis quarti, cui subscripsisse Augustinus legitur, canone 104. quo statutum est, ut viduæ quæ se Domino devoverant suscepto religioso habitu, si ad nuptias sæculares sive secundas postea transierint, sine christianorum communione maneant, & crimine adulterii notentur. Nempe contrà, subsequenti libri Auctor cap. 10. & 11. eos redarguit qui putant lapsarum à sancto proposito feminarum, si nupserint, non esse conjugia, sed adulteria, & eas volunt à maritis separatas reddere continentæ. Verum nihil hinc Au-

Augustinus ab illo canone dissentit, qui talium quidem nuptias non patitur censeri adulteria, sed ipsos tamen à proposito sancto lapsus adulteriis pejores dicit. Itaque non prohibet quominus nubentes post votum aliquam excommunicationis pœnam nullentur perinde atque adulteræ, dummodo earum nuptiæ, postquam celebratæ sunt, non rescindantur. Nihil aliud adversus lapsarum nuptias præceptum reperitur antiquiorum Conciliorum decretis. In hanc rem celebris est canon sextus decimus calcedonensis Concilii aliquot annis post Augustini obitum sic definitis: Si qua virgo se dedicaverit Deo, similiter & monachus, non licere eis jungi nuptiis. Si verò inventi fuerint hoc facientes, maneat excommunicati. Statuimus verò posse in eis facere humanitatem, si ita probaverit loci episcopus. Ceterum Augustini doctrinæ, quam hic de nuptiis post votum, itemque in lib. de sancta Virginitate cap. 34. & in epist. 220. ad Bonifacium Comitem n. 12. tradit, nonnihil favet Cyprianus in epist. 62. ad Pomponium, Epiphanius in hæresi 61. quæ est Apostolicorum, &c. Neque porro desunt, quibus Concilium supra laudatum carthaginense, quod in codice canonum Ecclesiæ Africanæ cum ceteris carthaginensibus ejus temporis Conciliis non exstat, dubiæ fidei videatur. Concilio Augustinus, quàmvis id anno habitum consignetur 398. quo ille tempore juvenis & recens erat episcopus, subscripsit secundus ab Aurelio. Hinc fortè errandi occasio data Lindano, qui subscripsisse Augustinum senem affirmat.

Subsequentis Opusculi mentionem in Re-
trac-

tractationum libris non fecit Augustinus, quia epistolæ formâ conscriptum est. Id propterea Possidius cap. 7. inter epistolas recenset hoc titulo: Julianæ de sancta Viduitate. Citat & ferè totum transcribit Florus seu Beda vulgatus ad 1. Cor. 2. & 7. ad Philip. 4. & ad 1. Tim. 5. Augustinum refert inscriptio Epistolæ in omnibus antiquis codicibus præfixa, & se ipse ostendit cap. 15. commemorans libros à se editos de Bono Conjugali, de sancta Virginitate, & adversus Faustum, necnon cap. 23. epistolam Probæ scriptam de orando Deo. Pertinet Viduitatis liber ad annum circiter 414. scriptus videlicet post Demetriadis virginis consecrationem, laudatam hic cap. 19. tamquam recentem, quod modò cœpit: hanc sub finem anni 413. factam observavimus Tomo 2. ad epistolam 150. Probæ & Julianæ directam. In capite 17. à pelagianorum errore, quem serpere cœpisse dicit, tacito eorum nomine, cavere jubet. De hac ipsa fortè admonitione Juliana gratias agit Augustino litteris citatis in epistola 188. ad eamdem Julianam missa, ubi ejus hæc verba refert Augustinus: Sanè quòd me hortatur Reverentia vestra, ne aures indulgeam his hominibus, qui pravis tractatibus venerandam fidem sæpè corumpunt, gratias uberes ago tam piæ admonitioni.